

Máte doma rozdělené práce na mužské a ženské?

Máma mele maso?

Téma rozdělení povinností na ženské a mužské vyvolá obvykle vášnivou diskusi. A nutno říci, že oprávněně. Není totiž černobílé a liší se případ od případu. **Média se sice tváří, že novodobá rodina rozdíl mezi ryze maminkovskými a tatínkovskými úkoly smazává, realita je mnohdy na hony vzdálena.**

O tom, že genderová nerovnoprávnost ve společnosti stále převládá, hovoří nejen feministická hnutí, ale i další organizace upozorňující především na nerovnost v odměňování žen a mužů za placenou práci. V posledních letech se také Česká republika zapojila do „oslav“ Dne rovnosti platů, tzv. Equal Pay Day, který připadá na 10. dubna. My si však tentokrát zameteme pouze před prahem českých domácností.

Řeč studií a čísel

Péče o domácnost je tradičně genderově svázaná s rolí žen. Ať se nám to líbí nebo ne, **tendence k rozdělování povinností v domácnosti je silně ovlivněna také ekonomickou otázkou.** Jak uvádí například studie Mgr. Jany Chaloupkové ze Sociálního ústavu Akademie věd ČR, **zvyšováním času stráveného placenou prací se snižuje čas věnovaný práci v domácnosti.** Jistě nepřekvapí, že čas věnovaný péči o domácnost ze strany žen se po narození dítěte zvyšuje, u mužů se buď nemění, nebo se dokonce snižuje v případě, kdy se muž soustředí na roli živitele, a energii směřuje k placenému zaměstnání.

Výzkumné šetření AV ČR z roku 2002 přineslo zajímavá zjištění. Vyplývá z něj, že **ženy věnují domácím pracím v průměru 2krát více času než muži. Ve více než třech čtvrtinách domácností je praní prádla, úklid a příprava jídla doménou žen**

, muži se potom věnují drobným opravám, častěji se také zapojují do péče o nemocné a zajišťování nákupů. Analýza ukazuje i to, že se v rodinách s dětmi zapojují do péče o chod domácnosti muži více než bezdětní muži.

A třešnička z výzkumu na konec? **Téměř 60 % žen a 10 % mužů odpovědělo, že dle svého soudu vykonávají větší podíl povinností, než považují za spravedlivé.** Opačný postoj, tedy že vykonávají menší podíl povinností, než považují za spravedlivý, zastávalo 40 % mužů a jen 4 % žen.

Novější šetření, Proměny české společnosti, kterou pro AV ČR zpracovává agentura Median, přináší v tiskové zprávě z roku 2015 novější pohled na situaci. Dle něj **ženy denně věnují o hodinu a 40 minut více času domácím pracím a péči o děti a dospělé.** Součet placené a neplacené práce činí u žen 9 a půl hodiny u mužů je to 8 hodin a 50 minut. **Ženám zbývá ve všední den o 40 minut méně volného času než mužům. O víkendu rozdíl vzroste na 1 hodinu 10 minut.** Během typického dne připravuje jídlo nebo myje nádobí 8 z 10 žen a méně než 4 z 10 mužů. Zdá se tedy, že navzdory snahám o emancipaci zůstává rozdělení mužských a ženských rolí citelné.

Je to dobře?

Nejspíš vás zklameme, ale **jednoznačně souhlasná či nesouhlasná odpověď neexistuje.** Odborníci upozorňují, že v tradiční rodině by měly být role otce a matky jasně vymezené a ženy by ze sebe v žádném případě neměly dělat supermatky, které zvládnou uvařit luxusní svíčkovou omáčku, přitlouct poličku, udělat s dětmi úkoly a při zlobení jim za trest zakázat televizi nebo internet. **Matka by měla být pečující láskyplná náruč, otec by do rodiny měl vnášet řád a pravidla, zároveň by měl reprezentovat fyzickou sílu a zdatnost.**

To ovšem neznamená, že by tatínek nemohl dítěti vyměnit plínku, uvařit kaši k večeři nebo vynést odpadkový koš. Angažované či chcete-li aktivní otcovství je velmi aktuální otázkou. Společnost se muže snaží zapojit do chodu domácnosti a péče o děti i skrze otcovskou dovolenou po narození dítěte. Je pravdou, že vyjma kojení může tatínek zastat snad všechny povinnosti spojené s robátkem, pokud ho k nim maminka pustí.

Abychom totiž neházeli všechny muže do jednoho pytle, nejedna žena má problém vyskočit ze škatulky ideálních matek a hospodyněk. Rodina a společnost v nich zakořenily představu o tom, že správná matka, manželka či partnerka je samostatnou jednotkou, která se dokáže postarat o všechno, a ještě přitom vypadat jako fotomodelka ze stran módních časopisů.

Pro novou generaci se však nabízí šance osvobodit se od genderových stereotypů a vychovat děti jinak. Malí chlapci se nemusí stydět za to, že potají vozí kočárek své sestry nebo pomáhají mamince v kuchyni. Stejně jako holčička nemusí mít pocit, že jednou bude šikovnou hospodyňkou, a místo kurzu vaření po babiččině boku raději ocení kutilskou lekci v dědečkově dílně. Vždyť na trhu už je k dostání i růžové náradí pro ženy - kutilky.

Ať stojíte na jakékoliv straně barikády, nejspíš se shodneme na jednom řešení ideálním pro všechny. A tím je vzájemná spolupráce.